

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „NIC-OL”, în proces de insolvență Nicolae Bostan,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria orașului Cupcini împotriva Societății cu Răspundere Limitată „NIC-OL” în proces de insolvență, intervenienți accesorii Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni, Banca Comercială „Energbank” Societate pe Acțiuni, Ana-Maria Dragomir, Lilian Popușoi cu privire la încasarea datoriei la plata de arendă, rezoluțiunea contractului de arendă, radierea din Registrul bunurilor imobile a grevării,

împotriva încheierii din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți
și a încheierii din 25 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți

*(Dosarul nr. 2rc-59/24
NR. PIGD 2-22109600-01-2rc-29072024)*

Cererea de apel restituită în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit.a) din Codul de procedură civilă, din motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

Judecătoria Edineț, sediul Central, jud. G. Bîrsan
Curtea de Apel Bălți, jud. E. Grumeza, N. Chircu, D. Corolevschi

30 octombrie 2024
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „NIC-OL”, în proces de insolvabilitate Nicolae Bostan,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 28 iulie 2022, Primăria orașului Cupcini a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „NIC-OL” în proces de insolvabilitate, cu privire la încasarea datoriei la plata de arendă, rezoluțiunea contractului de arendă, radierea din Registrul bunurilor imobile a grevării (f. d. 1-5, vol. I).

2. Prin încheierea din 09 noiembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, a fost reluată examinarea cauzei în fond și atrași din oficiu în procesul civil în calitate de intervenienți accesorii: CA „Klassika Asigurări” SA, BC „Energbank” SA, Ana-Maria Dragomir și Lilian Popușoi (f. d. 123-123-verso, vol. I).

3. Prin încheierea din 06 februarie 2024 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, a fost respinsă integral ca neîntemeiată cererea depusă de lichidatorul SRL „NIC-OL”, în proces de insolvabilitate Nicolae Bostan, cu privire la încetarea procesului în temeiul art. 265 lit. b) din Codul de procedură civilă (f. d. 163-168, vol. I)

4. Prin hotărârea din 13 februarie 2024 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, a fost admisă acțiunea. S-a încasat de la SRL „NIC-OL” în proces de insolvabilitate în beneficiul Primăriei orașului Cupcini datoria plății de arendă pentru terenul transmis în folosință în sumă de 403 940,21 de lei. S-a rezoluționat contractul de arendă funciară a terenului din 07 martie 2000 încheiat cu SRL „NIC-OL” referitor la transmiterea în arendă a terenului cu codul cadastral nr. XXXXX. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile grevarea terenului cu codul cadastral nr. XXXXX. S-a încasat de la SRL

„NIC-OL” în proces de insolvență în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 12 218,2 de lei (f. d. 171-171-verso, 185-196, vol. I).

5. La 01 martie 2024, prin intermediul poștei electronice, lichidatorul SRL „NIC-OL” în proces de insolvență Nicolae Bostan, a declarat apel nemotivat, iar la 30 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice, a declarat apel motivat, împotriva hotărârii din 13 februarie 2024 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, solicitând admiterea apelului și casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei decizii prin care acțiunea civilă să fie respinsă. Totodată solicitând aplicarea prevederilor art. 86 din Codul de procedură civilă, referitor la achitarea plății taxei de stat, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Central din 06 februarie 2024 și soluționând prin decizie problema respectivă (f. d. 181-184, 201-209, vol. I).

6. Prin încheierea din 02 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cerința SRL „NIC-OL” în proces de insolvență de amânare a plății taxei de stat la depunerea apelului. Nu s-a dat curs apelului declarat de SRL „NIC-OL” în proces de insolvență și s-a acordat apelantei termen pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 10 980,45 de lei, în original și a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei în original, în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți până la data de 07 iunie 2024 (f. d. 210-211-verso, vol. I).

7. La 23 mai 2024, prin intermediul poștei electronice, lichidatorul SRL „NIC-OL” în proces de insolvență Nicolae Bostan a depus cerere instanței de apel de amânare a plății taxei de stat (f. d. 213-215-verso, vol. I).

8. Prin încheierea din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă cerința SRL „NIC-OL” în proces de insolvență de amânare a plății taxei de stat la depunerea apelului. S-a acordat apelantei termen suplimentar de prezentare a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 10 980,45 de lei, în original și a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei în original, în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți până la data de 20 iunie 2024 (f. d. 216-217, vol. I).

9. La 12 iunie 2024, prin intermediul oficiului poștal, lichidatorul SRL „NIC-OL” în proces de insolvabilitate, Nicolae Bostan a depus cerere instanței de apel prin care a anexat dovada de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei, în original (f. d. 219-221, vol. I).

10. Prin încheierea din 25 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de lichidatorul SRL „NIC-OL” în proces de insolvabilitate, Nicolae Bostan împotriva hotărârii din 13 februarie 2024 a Judecătoriei Edineț, sediul Centru și remisă cu toate documentele anexate, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (f. d. 222-224, vol. I).

11. La 09 iulie 2024, prin intermediul poștei electronice, lichidatorul SRL „NIC-OL” în proces de insolvabilitate, Nicolae Bostan a declarat recurs împotriva încheierilor din 07 iunie 2024 și din 25 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierilor din 07 iunie 2024 și din 25 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei în instanța de apel, pentru judecarea apelului în fond (f. d. 230-232-verso, vol. I).

12. În motivarea recursului, a indicat că la 23 mai 2024 lichidatorul SRL „NIC-OL” în proces de insolvabilitate, Nicolae Bostan a depus cerere în instanța de apel prin care a solicitat scutirea de plata taxei de stat, în temeiul art. 86 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

13. Potrivit art. 86 alin. (1) din Codul de procedură civilă: *„Judecătorul, pînă la acceptarea cererii de chemare în judecată, soluționează cererile părților privind amînarea sau eșalonarea plății taxei de stat ținînd cont de situația lor materială. Dacă reclamantul nu a plătit în termen taxa de stat, instanța scoate cererea de pe rol.”*

14. Conform anexei nr. 2 a Legii taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023: *„Notă: În cazurile prevăzute de lege, judecătorul sau instanța de judecată este în drept să scutească, la cerere, integral sau parțial, persoanele fizice și juridice de taxa de stat, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea de către acestea a taxei de stat, în funcție de situația lor materială și de probele prezentate în acest sens.”*

15. A susținut că, întreprinderea se află într-o stare materială dificilă fiind intentată procedura de faliment față de întreprindere, care nu poate achita creanțele curente și nici creanțele validate în cadrul procesului de insolvabilitate și la moment este în imposibilitate obiectivă de a achita taxa de stat la înaintarea cererii de apel, astfel este îndreptățit să solicite instanței amânarea plății taxei de stat în ordinea art. 86 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

16. A invocat că, prin neaplicarea prevederilor art. 86 din Codul de procedură civilă, în vederea amânării plății taxei de stat la înaintarea cererii de recurs, SRL „NIC OL” (în proces de insolvabilitate) riscă să fie privat de dreptul său la apărare, drept consacrat atât de Constituția RM cât și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, din motiv că nu dispune la moment de lichidități și surse financiare pentru achitarea taxei de stat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

18. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

19. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:
a) să respingă recursul și să mențină încheierea;

20. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

21. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

22. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.

23. Art. 100 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă:

(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

(1¹) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

24. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

25. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

26. Art. 86 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

(1) Judecătorul, pînă la acceptarea cererii de chemare în judecată, soluționează cererile părților privind amînarea sau eşalonarea plății taxei de stat ținînd cont de situația lor materială. Dacă reclamantul nu a plătit în termen taxa de stat, instanța scoate cererea de pe rol.

(2) Persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanța de judecată a acțiunilor de urmărire a creanțelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate, precum și la atacarea hotărîrilor judecătorești adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărîrii.

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 16 și a depus în termen recursul, or, instanța de apel a expediat copia încheierii din 25 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, în adresa lichidatorului SRL „NIC-OL” în proces de insolvență, Nicolae Bostan, la 27 iunie 2024, prin intermediul oficiului poștal (f. d. 225) și recepționată de lichidatorul SRL „NIC-OL” în proces de insolvență, Nicolae Bostan la 02 iulie 2024, potrivit avizului de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 226), iar cererea de recurs a fost depusă la 09 iulie 2024 (f. d. 230-232-verso).

28. Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierilor instanței de apel, din considerentele ce succed.

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin hotărârea din 13 februarie 2024 a Judecătorei Edineț, sediul Central, acțiunea a fost admisă (f. d. 171-171-verso, 185-196, vol. I).

30. Ulterior, la 01 martie 2024, prin intermediul poștei electronice, lichidatorul SRL „NIC-OL” în proces de insolvență Nicolae Bostan, a declarat apel nemotivat, iar la 30 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice, a declarat apel motivat, împotriva hotărârii din 13 februarie 2024 a Judecătorei Edineț, sediul Central. Totodată solicitând aplicarea prevederilor art. 86 din Codul de procedură civilă, referitor la achitarea plății taxei de stat, casarea integrală a încheierii Judecătorei Edineț, sediul Central din 06 februarie 2024 și soluționând prin decizie problema respectivă (f. d. 181-184, 201-209, vol. I).

31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, prin încheierea din 02 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cerința SRL „NIC-OL” în proces de insolvență de amânare a plății taxei de stat la depunerea apelului. Nu s-a dat curs apelului declarat de SRL „NIC-OL” în proces de insolvență și s-a acordat apelantei termen pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 10 980,45 de lei, în original și a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei în original, în Direcția evidență și documentare

procesuală a Curții de Apel Bălți până la data de 07 iunie 2024 (f. d. 210-211-verso, vol. I).

32. Din actele cauzei se constată că la 23 mai 2024, prin intermediul poștei electronice, lichidatorul SRL „NIC-OL” în proces de insolabilitate, Nicolae Bostan a depus cerere instanței de apel de amânare a plății taxei de stat (f. d. 213-215-verso, vol. I).

33. Ulterior, prin încheierea din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă cerința SRL „NIC-OL” în proces de insolabilitate de amânare a plății taxei de stat la depunerea apelului. S-a acordat apelantei termen suplimentar de prezentare a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 10 980,45 de lei, în original și a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei în original, în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți până la data de 20 iunie 2024 (f. d. 216-217, vol. I).

34. La fel, din actele cauzei se mai constată că copia încheierii din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, la 10 iunie 2024, a fost expediată și la adresa electronică a lichidatorului SRL „NIC-OL” în proces de insolabilitate Nicolae Bostan, indicată ca adresa de contact în antetul cererii de apel – XXXXX, circumstanță ce se atestă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 218, vol. I).

35. La 12 iunie 2024, prin intermediul oficiului poștal, lichidatorul SRL „NIC-OL” în proces de insolabilitate, Nicolae Bostan a depus cerere instanței de apel prin care a prezentat dovada de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei, în original (f. d. 219-221, vol. I).

36. În context, prin încheierea din 25 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de lichidatorul SRL „NIC-OL” în proces de insolabilitate, Nicolae Bostan împotriva hotărârii din 13 februarie 2024 a Judecătorei Edineț, sediul Centru și remisă cu toate documentele anexate, motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău, și anume nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 10 980,45 de lei, în original (f. d. 141-144).

37. Cu referire la argumentul recurentului, precum că prin neaplicarea prevederilor art. 86 din Codul de procedură civilă, în vederea amânării plății taxei de stat, SRL „NIC OL” (în proces de insolvență) riscă să fie privat de dreptul său la apărare, drept consacrat atât de Constituția RM cât și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, din motiv că nu dispune la moment de lichidități și surse financiare pentru achitarea taxei de stat, Completul de judecată îl apreciază ca fiind declarativ, or, în partea motivată a încheierii din 02 mai 2024 și din 07 mai 2024, instanța de apel a indicat expres că prevederea art. 86 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, nu este aplicabilă, deoarece SRL „NIC-OL” în proces de insolvență, are calitate procesuală de pârâtă, acțiunea nu a fost înaintată de către apelantul în cauză, iar obiectul acțiunii nu constă în urmărirea creanțelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate (f. d. 210-211-verso, vol. I).

38. Din materialele dosarului nu rezultă că, lichidatorul SRL „NIC-OL” în proces de insolvență, Nicolae Bostan a depus vre-o cerere de scutire de la plata taxei de stat prin prisma prevederilor art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care prevede că, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei. Or, prin cererile depuse a fost solicitată amânarea de la plata taxei de stat, potrivit art. 86 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 26 al prezentei încheieri.

39. În acest mod, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră corecte constatările instanței de apel, cu privire la respingerea cerinței SRL „NIC-OL” în proces de insolvență de amânare a plății taxei de stat la depunerea apelului, or, apelantul urma să valorifice cu bună-credință drepturile sale procedurale și să prezintă și dovada de achitare a taxei de stat.

40. Instanța de recurs precizează că, în jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță.

41. În atare circumstanțe, având în vedere faptul că încheierile din 07 iunie 2024 și din încheierea din 25 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți au fost emise în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierile recurate.

42. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 427 lit. 1), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „NIC-OL”, în proces de insolvență Nicolae Bostan.

Se mențin încheierile din 07 iunie 2024 și din 25 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria orașului Cupcini împotriva Societății cu Răspundere Limitată „NIC-OL” în proces de insolvență, intervenienți accesorii Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni, Banca Comercială „Energbank” Societate pe Acțiuni, Ana-Maria Dragomir, Lilian Popușoi cu privire la încasarea datoriei la plata de arendă, rezoluțiunea contractului de arendă, radierea din Registrul bunurilor imobile a grevării.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni